

**Pārskats par
Gulbenes novada pašvaldības
rīcības programmas
“Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas
sistēma un ieviešanas plāns 2024.-2028.gadam”
ieviešanu 2024./2025. mācību gadā**

Rīcības programma “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns” Gulbenes novada pašvaldībā

Gulbenes novada pašvaldības rīcības programma “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns” 2024.-2028.gadam Gulbenes novada domes sēdē tika apstiprināta 2023.gada 26.oktobrī (protokols Nr.17; 36p). Rīcības programma “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns” (turpmāk – PMP plāns) ir izstrādāta, lai pašvaldībā samazinātu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (turpmāk – PMP) riskus¹, panākot to, ka pēc iespējas visi novada bērni un jaunieši iegūst pilnvērtīgu pamatzglītību.

PMP plāna ieviešanas un uzraudzības sistēmas pamatuzdevums ir nodrošināt savlaicīgu un rezultatīvu sistēmas īstenošanos, PMP prevencijas aktivitāšu ieviešanu un analīzi. Uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas rīcības programmā noteiktās aktivitātes.

2024.gada 26.novembrī ar Gulbenes novada pašvaldības izpilddirektores rīkojumu Nr. GND/3.5/24/145 “Par darba grupas izveidošanu, īstenojot Gulbenes novada pašvaldības rīcības programmu “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns” 2024.-2028.gadam” tika izveidota darba grupa un tās sastāvā ir pārstāvji no Gulbenes novada Izglītības pārvaldes, sociālā dienesta, jauniešu centra “Bāze”, Pašvaldības policijas un izglītības iestādēm.

PMP plānu īsteno Gulbenes novada izglītības iestādes, kas realizē vispārējās izglītības programmas, Gulbenes novada Izglītības pārvalde, Gulbenes novada sociālais dienests, Gulbenes novada Pašvaldības policija, Gulbenes novada jauniešu centrs “Bāze” un plāna īstenošanu atbalsta un pēc nepieciešamības iesaistās arī Gulbenes novada bāriņtiesa.

¹ PMP riski – apstākļi vidē vai izglītojamā personībā, kas traucē sekmīgu mācību procesu un var novest pie mācību pārtraukšanas. Tie var būt saistīti gan ar izglītojamā sociālo vidi un veselību, gan ar mācību vidi izglītības iestādē, gan ar izglītojamā ģimeni, gan ar viņa ekonomisko situāciju.

Rīcības programma “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns” 2024./2025. mācību gadā

Sistēmas ieviešanas uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas rīcības programmā noteiktās aktivitātes. Gulbenes novada Izglītības pārvaldes uzdevums ir regulāri iegūt un apkopot informāciju no izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm un sadarbības partneriem, tādējādi organizējot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešanu.

Veicot informācijas apkopojumu par PMP plāna ieviešanu pašvaldībā, tika iegūta informācija no izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās izglītības programmas, Izglītības pārvaldes, sociālā dienesta, bāriņtiesas, Jauniešu centra un Pašvaldības policijas.

1. Bērniem un jauniešiem atvērta, draudzīga, droša un atbalstoša vide novadā

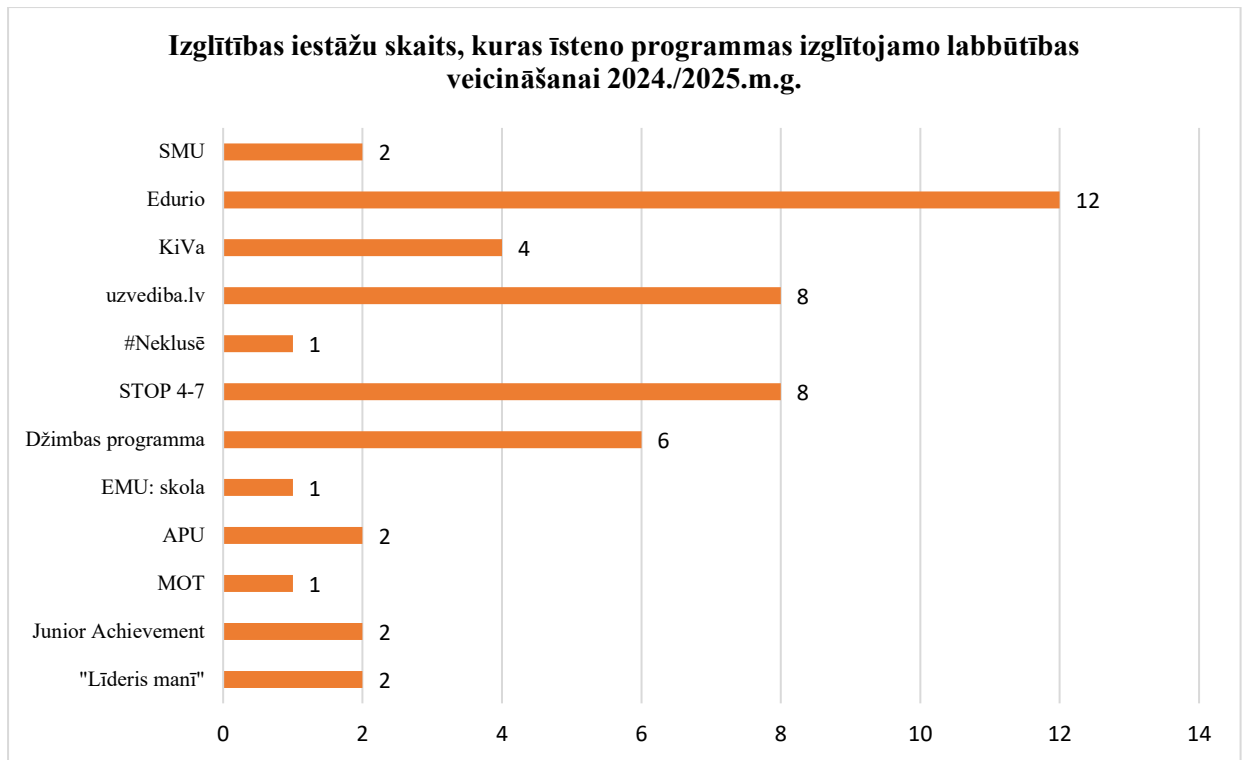
(RV A.1.1.) Lai uzraudzītu PMP plāna ieviešanas gaitu un plānotu bērnu un jauniešu izglītošanu par aktuālām tēmām, notiek regulāras darba grupas tikšanās, kuru laikā tiek diskutēts par izglītojošu un citu preventīvu pasākumu īstenošanu izglītības iestādēs un citās pašvaldības institūcijās, piemēram, jauniešu centrā. Darba grupa izveidota tāda, lai pēc iespējas aptvertu tos speciālistus, kuriem ir tieša ietekme uz bērniem, jauniešiem un viņu ģimenēm. Darba grupas sanāksmēs pēc nepieciešamības plānots pieaicināt arī citus speciālistus, piemēram, no Gulbenes novada bāriņtiesas, Valsts policijas u.c.

(RV A.1.2.) Starpinstitūciju sadarbība notiek saskaņā ar “Institūciju sadarbības kārtība izglītojamo problēmsituāciju risināšanā”, kas 2019.gada 29.augustā apstiprināta Gulbenes novada domes sēdē (protokols Nr.14, 12.§). Lai palīdzētu izglītības iestādēm risināt aktuālās problēmas skolas vidē, izglītības iestādēm ir iespēja vērsties darba grupā, lai kopīgi rastu risinājumu situācijās, kurās nepieciešama vairāku institūciju iesaiste. 2024./2025. m.g. izglītības iestādes nav vērsušās darba grupā pēc papildus atbalsta.

(RV A.1.3.) Lai bērnu un jauniešu vecākiem būtu iespēja personības pilnveidei, Gulbenes novada Izglītības pārvaldes struktūrvienībā “Ģimenes izglītības un atbalsta centrs” (turpmāk – Ģimenes izglītības un atbalsta centrs) tika organizēti divi pieaugušo izglītības dienas² pasākumi “Izglītība mūža garumā”, uz kuriem tika aicināti interesenti no visa novada. Pirmais šāda veida pasākums notika 2025.gada 22.maijā un to apmeklēja 14 Gulbenes novada iedzīvotāji, savukārt otrais pasākums 2025.gada 19.jūnijā bija plašāk apmeklēts, proti, tajā piedalījās 18 mūsu novada iedzīvotāji.

(RV A.1.4.) 2024./2025.m.g. katrā Gulbenes novada vispārējās izglītības iestādē tiek izmantoti dažādi rīki un programmas izglītojamo labbūtības noskaidrošanai un veicināšanai.

² Pieaugušo izglītības dienas organizē Gulbenes novada pašvaldība sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju (Eiropas Savienības Erasmus+ programmas projektu "Nacionālie koordinatori dalības pieaugušo izglītībā veicināšanai Latvijā" (101144108-NCLV2024-2025-ERASMUS-EDU-2023-AL-AGENDA-IBA))

1.diagramma

No 2025.gada 8.-11.aprīlim Gulbenes novadā viesojās Džimbas viesskola, kas ir Džimbas drošības programmas izbraukuma nodarbības un tās paredzētas 5 – 10 gadus veciem bērniem. Nodarbībās bērni apgūst zināšanas un prasmes par drošību ikvienās attiecībās – ar vienaudžiem, ar pieaugušajiem, ar pazīstamiem cilvēkiem un ar svešiniekiem. Džimbas mācību stundā piedalījās bērni no 7 izglītības iestādēm.

2025.gada aprīlī un maijā JC “Bāze” jauniešiem organizēja nodarbības par mentālo labbūtību, saliedēšanās aktivitātes, bulinga un mobinga, kā arī aktīvisma darbnīcas skolās un Gulbenes jauniešu centrā. Šajās aktivitātēs iesaistījās skolēni no 6.-11.klasēm, kopā ap 155 jauniešiem.

(RV A.1.5.) 2024./2025.m.g. no 12 izglītības iestādēm, kurās realizē vispārējās izglītības programmas (t.sk. pirmsskolas izglītības iestādes) 2 iestādēs ir iekārtota atbilstoša telpa emociju stabilizēšanai un individuālām sarunām ar bērniem, jauniešiem un vecākiem. 4 izglītības iestādēs šāda telpa ir iekārtota daļēji (ir atsevišķas telpas individuālām sarunām, atpūtas telpas skolēniem, taču tās nav atbilstoši iekārtotas emociju stabilizēšanai). Savukārt 6 izglītības iestādēs šim nolūkam tiek izmantoti speciālistu vai iestādes vadītāju kabineti, guļamtelpas pirmsskolās u.tml. Kā iemesls tam, ka šāda telpa nav izveidota visās izglītības iestādēs, ir brīvu telpu trūkums. 3 no izglītības iestādēm plāno tuvākajā laikā šādu telpu iekārtot.

(RV A.2.1.) 2025.gada janvārī un februārī Gulbenes novada Izglītības pārvalde organizēja individuālas sarunas ar katru izglītības iestādi par paveikto/sniegto un plānoto atbalstu skolēniem, kuri atkārtoti mācās 9.klasē, kā arī tiem, kuriem pastāv risks nenokārtot kādu no centralizētajiem eksāmeniem pamatskolā. Gulbenes novadā 2024./2025.m.g. kādu no centralizētajiem eksāmeniem nenokārtoja 7 izglītojamie, no kuriem 3 uz eksāmeniem neieradās.

Izglītības iestādes darbam ar PMP riska skolēniem ir izmantojušas arī Gulbenes novada Izglītības pārvaldes speciālā pedagoga konsultatīvo atbalstu.

2024./2025.m.g. Gulbenes novada Pašvaldības policija sadarbībā ar Valsts policiju apmeklējuši visas novada pamatizglītības un vidējās izglītības iestādes. Apmeklējumu laikā pārrunāti jautājumi par aktualitātēm bērnu un jauniešu lokā, par nepilngadīgo visbiežāk

izdarītajiem pārkāpumiem un paredzēto atbildību par tiem, par ceļu satiksmes noteikumiem un drošas vides nodrošināšanu. Kopumā nodarbībās ar Pašvaldības un Valsts policijas pārstāvjiem piedalījās 208 izglītojamie.

2025.gada septembrī Gulbenes novada Pašvaldības policija apmeklēja vienu pirmsskolas izglītības iestādi, kur par policijas darbu stāstīti 40 PII audzēkņiem. Bērniem bija iespēja iepazīties arī ar policijas aprīkojumu un operatīvo transportlīdzekli. Tāpat bērniem mācīti uzvedības noteikumi un pienākumi, kuri jāievēro bērnudārzā, mājās un sabiedrībā.

(RV A.2.2.) Visās izglītības iestādēs ir pieejami atbildīgo institūciju izstrādātie informatīvie materiāli par rīcību krīzes situācijās un tās risinājumiem. 2 izglītības iestādes 2024./2025.mācību gadā nav plānojušas mērķtiecīgas darbības rīcībai krīzes situācijās, savukārt 9 izglītības iestādes bija plānojušas aktivitātes, lai nodrošinātu informācijas pieejamību. Izglītības iestādēs veiktas tādas darbības informācijas pieejamības nodrošināšanai par rīcību krīzes situācijās un tās risinājumiem kā iekšējo normatīvo aktu pārskatīšana, papildināšana un aktualizēšana, iespējamo patvertņu aktualizēšana pie vietvaras, atgādņu veidošana, Bērnu aizsardzības centra izstrādātā materiāla “Vardarbības gadījumu risināšanas algoritms izglītības iestādē” aprobācija u.c. Vienā izglītības iestādē bija plānots izveidot kārtību krīzes situācijās, taču pedagogu noslogojuma dēļ tas nav izdarīts. Izglītības iestādēs tiks turpināts darbs pie informācijas pieejamības nodrošināšanas dažādākos, izglītojamajiem saprotamos veidos.

(RV A.3.1.) Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras īstenotā projekta “Proti un dari!” ietvaros tika piesaistīti 3 mentori darbam ar 5 jauniešiem, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu.

2. Ģimenes un iesaistītā personāla kompetenču un prasmju paaugstināšana

(B.1.1.) Gulbenes novada Izglītības pārvalde 2024./2025.m.g. ir organizējusi divus pedagogu profesionālās kompetences pilnveides seminārus izglītības iestāžu vadītājiem un viņu vietniekiem par tēmām, kas saistītas ar iestādes vērtībām un ārējos normatīvajos regulējumos noteikto izkopjamo 12 tikumu akcentēšanu – “Skola kā mācīšanās organizācija: īstenošanas iespējas un labās prakses piemēri” Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijā un Latvijas Pašvaldību mācību centra piedāvātais seminārs “Audzināšanas darba pamatprincipi mūsdienu pedagoģiskajā procesā”, kas norisinājās tiešsaistē. Abos semināros piedalījās visu novada izglītības iestāžu vadītāji un/vai viņu vietnieki.

(B.1.2.) Supervīzijas bija plānotas sociālā dienesta sociālajiem darbiniekiem kopā ar izglītības iestāžu sociālajiem pedagogiem 1 reizi mēnesī. 2024./2025.m.g. sociālo pedagogu interese par dalību supervīzijās zema, tās apmeklēja vien 1-2 sociālie pedagogi. Apzinot pedagogu vajadzības, supervīzijas nav pieprasītas un pedagogiem aktuālas, jo neuzrunā vadīšanas veids/ neapmierina saturs, vai pārkļājas ar iepriekš pieredzēto un supervīzijās pārrunāto. Izglītības iestādēs ir sistēma, kā pedagogi un skolas darbinieki var saņemt atbalstu, piemēram, psihologs, atbalsta komanda, administrācija. Viena izglītības iestāde savas iestādes pedagogiem organizēja supervīzijas, piedalījās 21 pedagogs. Divi jaunatnes jomas speciālisti iesaistījās supervīzijā un saņēma nepieciešamo atbalstu.

(B.1.3.) Izglītības iestādēs regulāri tiek organizētas kopīgas aktivitātes ģimenēm un iestāžu personālam, piemēram, sapulces, svētku un tematiskie pasākumi, vecāku vai ģimeņu dienas, darbnīcas un meistarklases, talkas, pārgājieni u.c. Vienā no izglītības iestādēm 2024./2025.m.g. realizētas 3 iestādes padomes iniciatīvas, proti, 2 sociālās līdzdalības akcijas un 1 iestādes teritorijas labiekārtošanas akcija.

(B.1.4.) 8 izglītības iestādēs 2024./2025.m.g. tika mērķtiecīgi plānota speciālistu kompetences paaugstināšana jautājumos par sensitīvām tēmām. Iestādēs regulāri tiek plānota profesionālā pilnveide bērnu tiesību aizsardzības jautājumos. No 2025.gada 7.marta līdz 11.aprīlim Izglītības pārvalde organizēja kopīgus bērnu tiesību aizsardzības kursus (sākotnējā 40 st. programma) izglītības iestāžu vadītājiem, viņu vietniekiem un sociālajiem pedagogiem

un tajos piedalījās 22 personas. Problēmjaudājumu risināšanā un pedagogu konsultēšanā līdzdarbojas arī Džimbasa aģenti, kuri regulāri pilnveido savu profesionālo kompetenci. Tiek novērtētas arī KiVA apmācības. 10 novada iekļaujošās jomas speciālisti no 4 izglītības iestādēm un Izglītības pārvaldes piedalījās 3.iekļaujošās izglītības konferencē “Dusmu festivāls” Valmierā. Vardarbīgas uzvedības mazināšanā pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem tiek pielietotas Stop 4-7 metodes (Multimodālās agrīnās intervences programmas STOP 4-7 speciālistu apmācības 40h apjomā novadā apguvuši 10 speciālisti no 8 izglītības iestādēm un 3 speciālisti no Izglītības pārvaldes). Viena izglītības iestāde norādījusi, ka par šīm tēmām tiek rīkotas kopīgas tiešsaistes mācības, pieredzes braucieni, uzaicināti speciālisti. 3 izglītības iestādēs 2024./2025.m.g. nav mērķtiecīgi plānota speciālistu kompetences paaugstināšana jautājumos par sensitīvām tēmām. Vienā izglītības iestādē šis jautājums ir atstāts pašu speciālistu ziņā, kuri pēc nepieciešamības apmeklē kursus par šīm tēmām, vienā speciālisti sadarbojas ar Izglītības pārvaldes speciālistiem, viena norādījusi, ka pedagogi nav motivēti izglītoties šajās tēmās. Savukārt viena izglītības iestāde nav sniegusi ziņas šajā jautājumā.

(B.1.5.) 2024./2025.m.g. Gulbenes novadā ir īstenoti vairāki pasākumi vecākiem par dažādām tēmām - Ģimenes izglītības un atbalsta centrā uz atbalstošu sarunu kopā sanāca ģimenes, kuras audzina bērnus ar autiskā spektra traucējumiem. Sarunā piedalījās novadā strādājoši speciālisti un tajā tika iegūta informācija par ģimeņu atbalsta vajadzībām. Gulbenes novada pašvaldība plāno iesaistīties Latvijas Autisma apvienības īstenotajā projektā "Atbalstīt ceļā". Notika arī seminārs vecākiem par attiecību veidošanos starp brāļiem un māsām (arī citiem tuviniekiem), ja ģimenē ir bērns ar speciālām vajadzībām. Gulbenes novada sociālais dienests organizēja vecāku atbalsta grupu “Ceļvedis, audzinot pusaudzi” nodarbības. Notika viena grupa un kopā bija 7 dalībnieki. Pasākums ģimenēm ar bērniem “KOPĀ BŪŠANA”. Pasākumi notika 2025.gada 20.jūnijā apmeklēja ap 30 dalībniekiem, 2025.gada 18.jūlijā apmeklēja ap 80 dalībnieku, 2025.gada 22.augustā 50 dalībnieki. Visu pasākumu mērķis ir aicināt ģimenes pavadīt laiku kopā un kopīgi atpūsties stirpinot ģimeniskās saites.

(B.2.1.) Izglītības iestādēs tika īstenoti dažādi pasākumi, lai stiprinātu darbinieku kompetenci PMP risku mazināšanai, piemēram, kursi bērnu tiesību aizsardzībā, dažādi semināri, ko organizēja uzvedība.lv, Līderis manī, KiVa, ERASMUS+ kursi, darba sanāksmes, atbalsta komandas sanāksmes, individuāls atbalsts pedagogiem. Lai veiksmīgāk identificētu PMP riskus, izglītības iestādēs tiek analizētas ikdienas norises un izglītojamajiem sniegtā atbalsta efektivitāte, kas ir pamatā atbalsta sistēmas pilnveidei. Izglītības iestādes, kas atrodas ārpus pilsētas, aktīvi sadarbojas ar savu pagastu sociālajiem darbiniekiem. Izglītības iestādes aktīvi izmanto arī Izglītības pārvaldes speciālistu konsultācijas.

(B.2.2.) Izglītības iestādēs regulāri tiek plānotas mācību ekskursijas, izmantojot kultūrizglītības programmu “Latvijas skolas soma”, kas nodrošina skolēniem valsts apmaksātu iespēju regulāri iepazīt Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes tā attīstot kultūras izpratnes un izpausmes kompetenci, mazinot sociālo nevienlīdzību un spēcinošot lepnumu par savu valsti un tās cilvēkiem. Mācību gada laikā katrai klasei paredzēta vismaz viena mācību ekskursija, ko skolas aktīvi izmanto. Skolās ir tikušas īstenotas arī citas aktivitātes, piemēram, vienā skolā sadarbībā ar jauniešu centru tika īstenotas saliedēšanās aktivitātes. Citā bērniem bija iespēja piedalīties ČČ čempionātā un kopumā tika organizēti dažādi citi ārvides pasākumi. 5 pirmsskolas izglītības iestādes 2024./2025.m.g. bija plānojušas un īstenojušas dažādas aktivitātes bērniem – ekskursijas, pārgājieni, citu izglītības iestāžu apmeklējumi (piemēram, Mūzikas skolas, Mākslas skolas, Sporta skolas), bibliotēkas apmeklējumi. Vienas PII audzēkņi (meitenes) piedalījās futbola prasmju apguves pasākumos. Viena izglītības iestāde ir sniegusi ziņas, ka pirmsskolas grupās tiek organizētas daudzveidīgas aktivitātes sadarbībā ar Eiropas jauniešu brīvprātīgās kustības dalībniekiem.

Gulbenes novada Izglītības pārvaldes izsludinātajā nometņu projektu konkursā, kura ietvaros bija iespēja pretendēt uz pašvaldības līdzfinansējumu bērnu nometņu organizēšanai

2025.gada vasarā, tika iesniegti 6 pieteikumi, kas visi tika atbalstīti. Viena izglītības iestāde īstenoja nometni ukraiņu un latviešu bērniem projekta “Atbalsts Ukrainas un Latvijas bērnu un jauniešu nometnēm” ietvaros. Nometnē piedalījās 10 Latvijas un 9 Ukrainas bērni.

(B.2.3.) 2024./2025.m.g. notika viena Multimodālās intervences programmas “STOP 4 – 7” grupa, kurā piedalījās 12 bērni no Gulbenes novada, viņu vecāki un pedagogi. Izglītības iestādes ir iesaistījušās dažādu programmu īstenošanā (*skat. 3.lpp. RV A.1.4.*).

(B.3.1.) Gulbenes novada sociālais dienests regulāri sniedz sociālā darbinieka konsultācijas 20 ģimenēm, papildus sociālo prasmju apguvē tika piesaistīts ģimenes asistents līdz 10 ģimenēm.

3. Fokusēšanās uz katra izglītojamā vajadzībām, dinamisku attīstību, spējam un talantiem

(C.1.1.) Visās izglītības iestādēs 2024./2025.m.g. bija nodrošināta iespēja bērniem un jauniešiem iesaistīties interešu izglītībā. Izglītības iestādēs tiek piedāvātas dažādas ārpusstundu aktivitātes tādās jomās kā dejas, svešvalodas, mūzika, folklorā, māksla, sports, programmēšana, vide. Bērniem un jauniešiem ir iespēja mācīties profesionālās ievirzes izglītības iestādēs – Gulbenes Mākslas skolā, Gulbenes Mūzikas skolā, Gulbenes novada Bērnu un jaunatnes sporta skolā. Papildus tam izglītības iestādēs ir iespēja piedalīties dažādos konkursos, olimpiādēs, sacensībās un skatēs. Skolēniem no visa novada tiek piedāvātas nodarbības Gulbenes novada vidusskolas Tehniskās jaunrades centrā. Bērniem ir iespēja darboties jauniešu centros un jaunsardzē, piedalīties ERASMUS+ pieredzes apmaiņā. Skolēni no 3 skolām piedalījās novada skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konferencē. Divās izglītības iestādēs ir izveidoti skolēnu mācību uzņēmumi. Vienā pirmsskolas izglītības iestādē 2024./2025.m.g. tika organizēts talantu pasākums “Es varu – es protu!”, Lego rīts, Dzejas rīts. Lai paplašinātu iespējas izglītojamo spēju un talantu attīstībai, izglītības iestādes īsteno savstarpējas sadarbības, pieredzes apmaiņas.

(C.1.2.) Ģimenes izglītības un atbalsta centrā ir pieejami divi pedagogi karjeras konsultanti, kas izbrauc uz novada izglītības iestādēm un sniedz konsultācijas izglītojamajiem gan individuāli, gan vada nodarbības klasēm. Izglītības iestādes aicina skolēnus piedalīties Ēnu dienā. Tika organizēti uzņēmumu un bērnu vecāku darba vietu apmeklējumi, tikšanās ar dažādu jomu speciālistiem, skolu absolventiem, profesiju dienas, tematiskas karjeras izglītības nedēļas. Skolēni apmeklēja atvērto durvju dienas dažādās mācību iestādēs, kuras saistītas ar turpmāko izglītību un karjeru, kā arī izglītības izstādi “Skola 2025”. Izglītības iestādes ir rīkojušas Miķeļdienas un citu svētku tirdziņus. 2024.gada februārī notika grupas “Sudden Lights” iedvesmas stāsti Gulbenes novada jauniešiem. Pasākumu apmeklēja vairāk kā 120 jaunieši no visām novada skolām.

(C.2.1.) Izglītības iestādes, pamatojoties uz izglītojamo interesēm, plāno mācību ekskursijas uz uzņēmumiem, atbalsta katra bērna dalību Ēnu dienas aktivitātēs, aicina dažādu profesiju pārstāvjus uz izglītības iestādi. JC “Bāze” izsludināja skolēnu vasaras nodarbinātību jauniešiem pašvaldības iestādēs un organizēja CV un motivācijas vēstulju darbnīcu. Vasaras nodarbinātība tiek nodrošināta, lai veicinātu skolēnu īslaicīgu nodarbinātību vasaras brīv laikā un nodrošina skolēniem iespēju iegūt prasmes, iemaņas un pieredzi. 2024.gadā tika nodarbināti 33 jaunieši un 2025.gadā 35 jaunieši. Kā arī 54 jaunieši no novada klausījās pieredzes stāstus par atkarībām.

2025.gadā jaunieši centri organizējā divas nometnes. Dienas nometne Lejasciemā iesaistījās 16 jaunieši un diennakts nometne Stāmerienā 22 jaunieši. “Vasaras dienas”, kas norisinājās vasarā Gulbenē iesaistījās 64 bērni, Rankā 12 bērni un Lejasciemā 45 bērni.

No Gulbenes novada sociālā dienesta sadarbības ģimenēm nometnēs piedalījās 10 bērni.

(C.3.1.) Pašvaldība 2024./2025.m.g. nodrošināja 2 pedagoga karjeras konsultantu, 2 psihologu un speciālā pedagoga konsultācijas izglītības iestādēs. Izglītības iestādēs tiek nodrošināts individuāls atbalsts katram bērnam, piesaistot nepieciešamos speciālistus.

2024./2025.m.g. izglītības iestādēs nodarbināti 15 logopēdi, 3 speciālie pedagogi, 2 psihologi, 8 bibliotekāri, 2 pedagogi karjeras konsultanti, 7 sociālie pedagogi, kā arī 39 pedagogu palīgi.

4. Atbalsta resursu pieejamības nodrošināšana

(D.1.1.) Institūciju sadarbības koordinēšanas un atbalsta sniegšanas uzraudzības pienākumi ir iekļauti Ģimenes izglītības un atbalsta centra izglītības darba speciālista bērnu tiesību aizsardzības un iekļaujošas izglītības jautājumos amata aprakstā.

(D.1.2.) 2024./2025.m.g. atbalsta speciālistu skaits izglītības iestādēs, sociālajā dienestā un darbā ar jaunatni bija nemainīgs.

(D.1.3.) No pašvaldības budžeta tika apmaksātas tādas programmas un platformas kā Džimbas programma, EMU, "Līderis manī", uzvedība.lv, Edurio, MOT. ES fondu finansējums tiek piesaistīts STOP 4-7, KiVa, APU, "Kopā mēs - spēks", LEADER un ERASMUS+ projektu realizēšanai. Izglītības iestādes piesaista finansējumu arī piedaloties līdzdalības budžetēšanas projektu konkursos.

(D.1.4.) Individuālās karjeras izglītības konsultācijas sniedz 2 pedagogi karjeras konsultanti, kuri pēc grafika regulāri veic amata pienākumus novada izglītības iestādēs.

(D.2.1.) Ģimenes izglītības un atbalsta centra speciālisti darbam ar bērniem 2024./2025.m.g. apmeklējuši seminārus par tādām tēmām kā grupas struktūras plānošana, sociālo prasmju attīstīšana, prasmju mācīšana, prasmes un kompetences agrīnās intervences īstenotājiem, UDHS, vecāku un bērnu mijiedarbība, bērnu tiesību aizsardzība, sociālo prasmju novērtēšana, skolas gaitu uzsākšana, starpdisciplināritāte mācību procesā, laika izjūtas mācīšana, komunikācijas prasmes. Bijuši semināri arī par uzvedības vadības funkcijām, to atpazīšanu un intervenci, psihologu lomu un attīstību mainīgajā sabiedrībā. 11 atbalsta speciālisti no novada piedalījās 3.iekļaujošās izglītības konferencē "Dusmu festivāls". Savukārt no novada izglītības iestādēm 5 speciālisti apmeklēja Bērnu tiesību aizsardzības kursus, 5 speciālisti - Mācību procesa īstenošana ar speciālām vajadzībām un kursi par mācīšanās traucējumiem, uzvedības traucējumiem, iekļaujošo izglītību, 6 speciālisti - Audzināšanas darba un emocionālās prasmes; 2 speciālisti- Ļoti efektīvu cilvēku 7 paradumi / Līderība, 3 speciālisti - logopēdija, interaktīvi risinājumi, 9 speciālisti - KiVa bulinga novēršanas programma un 7 speciālisti - Pirmā palīdzība. Arī jaunatnes jomas speciālisti regulāri piedalījās dažādās starptautiskās apmācībās, vietējā līmeņa semināros un konferencēs.

(D.2.2.) 2024./2025.m.g. novada skolās tika tarifcētas 18,319 pedagogu palīgu slodzes. PII pedagogu palīgi netika nodrošināti.

(D.2.3.) Ģimenes izglītības un atbalsta centrā pieejami 2 psihologi, 2 pedagogi karjeras konsultanti, uzvedības analītiķis/speciālists, speciālais pedagogs, Montesori metodikas speciālists. Novada jauniešu centros pieejami 5 jaunatnes darbinieki, kas darbojas Gulbenē, Lejasciemā, Rankā un Stāķos, kā arī pēdējos gados tika attīstīt mobilais jaunatnes darbs pagastos, kur nav jauniešu centri. Sociālajā dienestā piejams 1 psihologs un 12 sociālie darbinieki, kuri strādā ar ģimenēm un bērniem.

(D.2.4.) Budžeta ietvaros izglītības iestādes plāno un iegādājas vajadzībām atbilstošus materiālus.

(D.3.1.) Izglītības iestādes gadījumu risināšanai izmanto savus resursus (atbalsta speciālistus). Specifiski gadījumi tiek vērtēti Ģimenes izglītības un atbalsta centrā, kura speciālisti sniedz ieteikumus izglītības iestādēm, nepieciešamības gadījumā iespēju robežās piesaistot izglītības iestādēm citus speciālistus.

(D.3.2.) Sociālajā dienestā sociālais darbinieks ģimenēm ar bērniem kopā ar ģimeni veido sociālās rehabilitācijas plānu, un tā ietvaros ir iespēja saņemt pabalstu sociālās rehabilitācijas mērķu sasniegšanai.

PMP prevencijas sistēmas un aktivitāšu īstenošanas uzraudzība

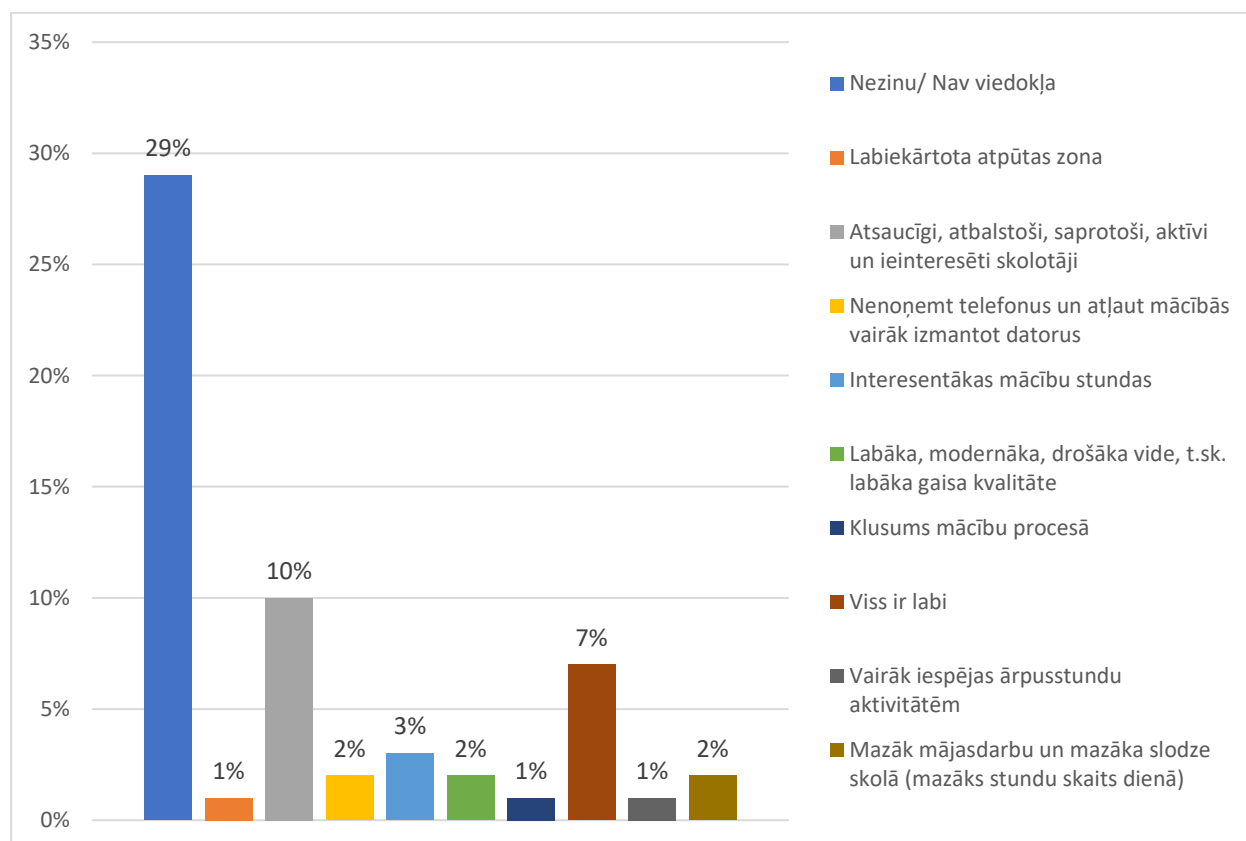
Uzraudzības un monitoringa pasākumi ietver arī regulāru izglītojamo, vecāku un pedagogu viedokļa izziņāšanu.

2024./2025.mācību gadā Gulbenes novada pamatskolās, kuras īsteno vispārizglītojošās izglītības programmas, un vidusskolā bija reģistrēti 1775 skolēni³. Piedalīties aptaujās tika uzaicināti 211 pedagoģiskie darbinieki.

Izmantojot 2024./2025.m.g. iegūto aptauju datus, tika izziņāti izglītojamo, viņu vecāku un pedagogu viedokļi tādos jautājumos kā mācību pieredze un motivācija, vide, karjeras izglītība, vardarbības mazināšana, atbalsta un resursu pieejamība, PMP risku mazināšana. Savukārt skolām tika veidota aptauja par PMP un sociālās atstumtības⁴ riskam pakļauto un priekšlaicīgi mācības pārtraukušo izglītojamo skaitu izglītības iestādēs, kā arī par pieejamajiem un nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem mērķa grupas izglītojamiem.

1. Izglītojamo viedokļu apkopojums.

Kas skolēniem trūkst, lai viņiem skolā būtu labāka mācību pieredze un motivācija?

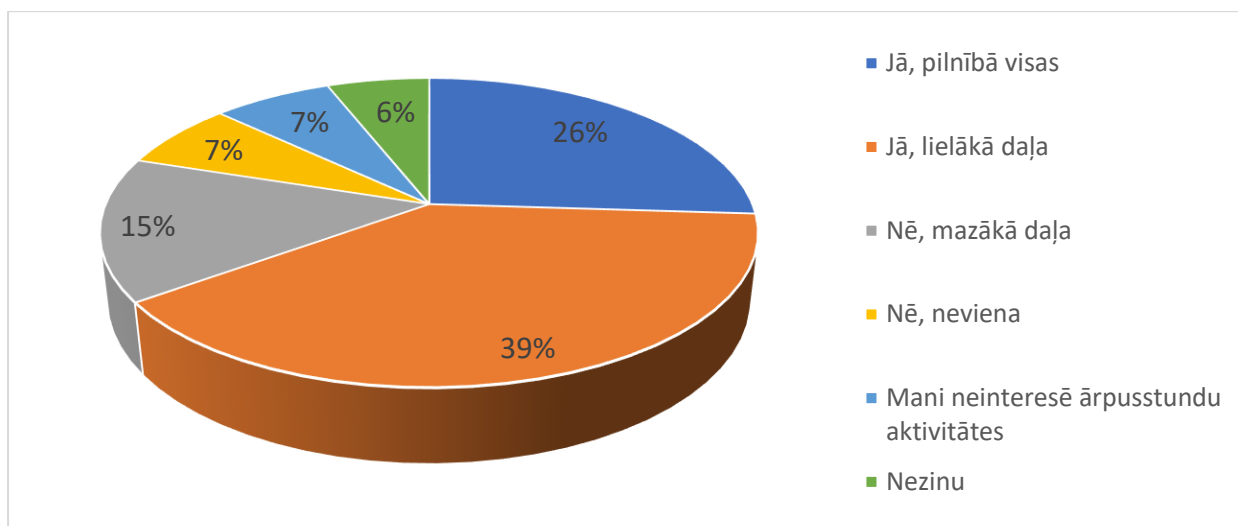
2.diagramma

³ Valsts izglītības informācijas sistēmas dati uz 01.09.2024.

⁴ Sociālā atstumtība – daudzdimensionāls jēdziens, kas raksturo situāciju, kurā cilvēkam vai cilvēku grupai tiek liegta vai apgrūtināta iespēja iegūt pietiekamus ienākumus, saņemt pakalpojumus un preces, kuras ir vitāli nepieciešamas pilnvērtīgai funkcionēšanai sabiedrībā. Sociālā atstumtība ir saistīta ar ierobežojumiem īstenot savas tiesības un izmantot iespējas, jo pastāv šķēršļi, kas to liedz, piem., vides nepieejamība, sabiedrības aizspriedumi, stigmatizācija, emocionālā un fiziskā vardarbība un citi. Sociālā atstumtība ir cieši saistīta ar nabadzību (Sociālā darba vārdnīca 2023).

Šajā jautājumā bija iespējams atzīmēt vairākas atbildes, kopā uz šo jautājumu atbildes snieguši 686 izglītojamie no visām novada vispārizglītojošajām pamata un vidējās izglītības iestādēm. Iegūtie dati liecina, ka 29% nevar atbildēt, kas viņiem uzlabotu mācību pieredzi un motivāciju. 10% norādījuši, ka viņi vēlētos atsaucīgus, atbalstošus, saprotošus, aktīvus un ieinteresētus skolotājus, savukārt 7% izglītojamo viss ir labi gan ar mācību pieredzi, gan motivāciju.

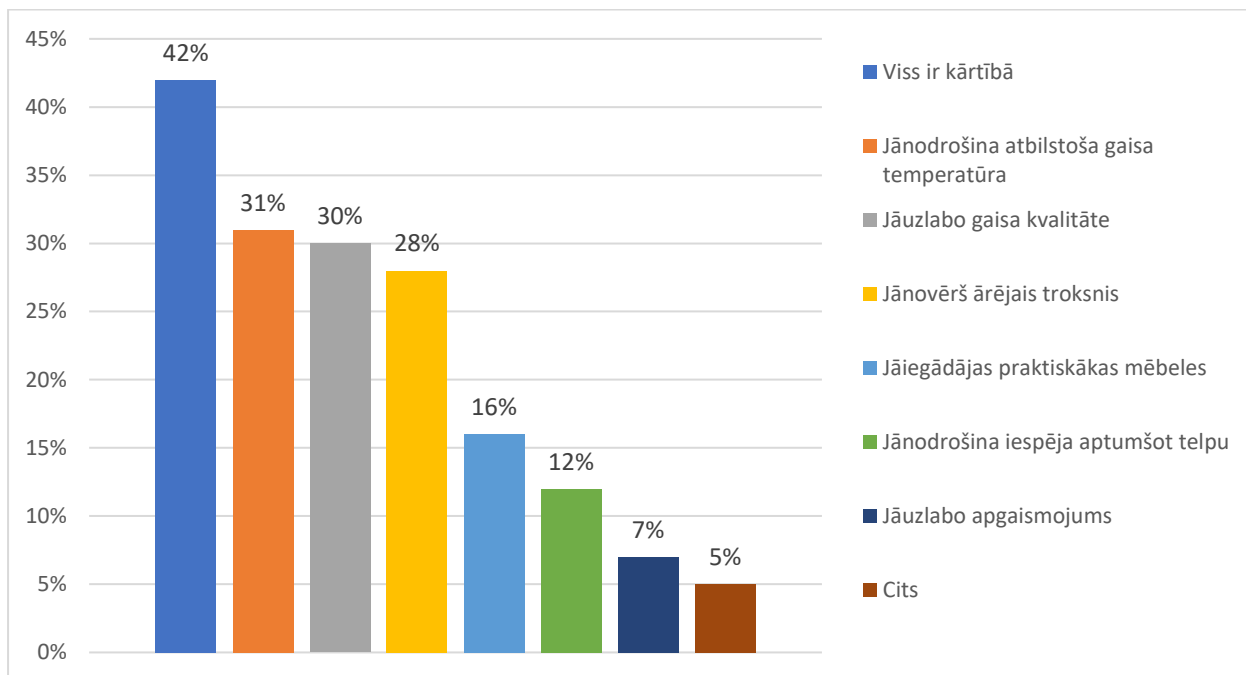
Vai skolā ir pieejamas visas skolēniem interesējošās ārpusstundu aktivitātes (pulciņi, nodarbības, treniņi utt.)?

3.diagramma

Uz šo jautājumu atbildes snieguši 715 izglītojamie. No skolēnu atbildēm secināms, ka lielākā daļa (65%) novada skolēnu ir apmierināti ar ārpusstundu aktivitāšu piedāvājumu skolās.

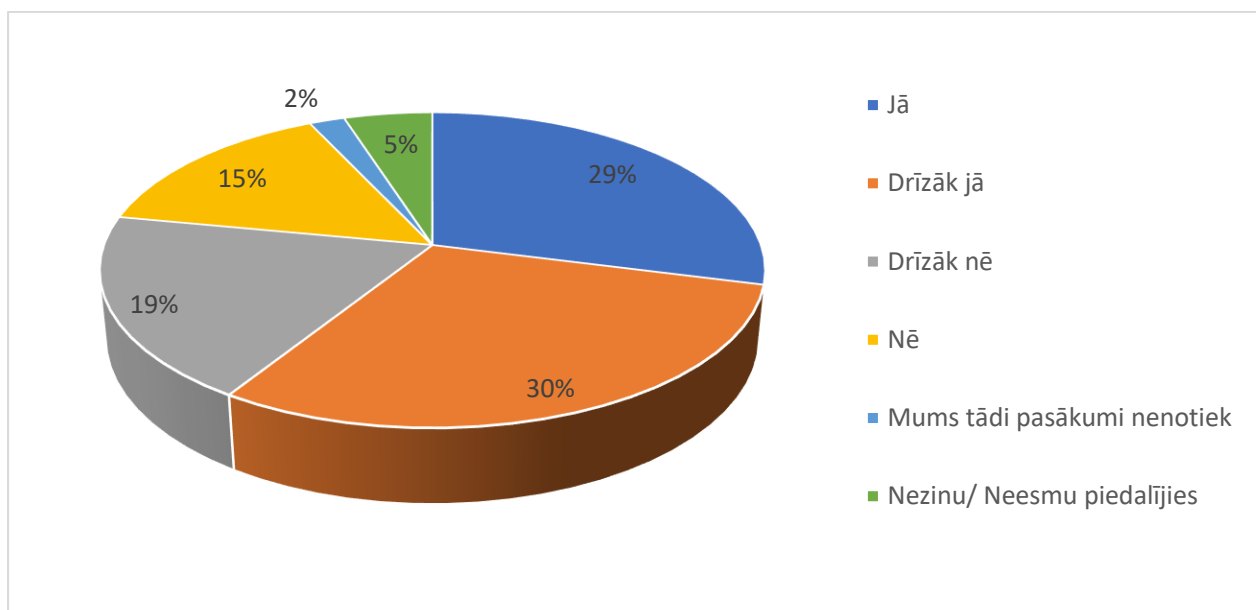
Kādus fiziskās vides aspektus, kas traucē skolēniem mācīties stundās, būtu nepieciešams uzlabot?

4. diagramma

Šajā jautājumā bija iespējams atzīmēt vairākas atbildes, kopā uz šo jautājumu atbildes snieguši 706 izglītojamie. 42% izglītojamo uzskata, ka uzlabojumi nav nepieciešami. Ap 30% izglītojamo uzskata, ka viņiem traucē neatbilstoša gaisa temperatūra, ārējais troksnis un jāuzlabo gaisa kvalitāte klasēs.

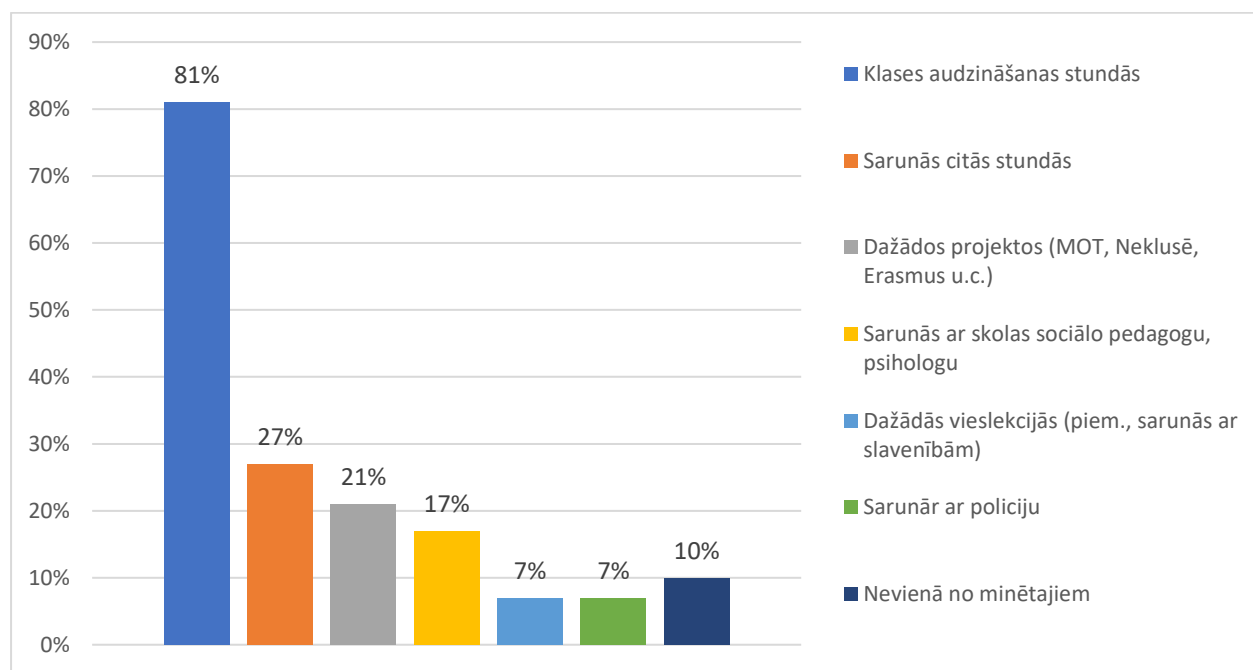
Vai skolas rīkotie pasākumi (piemēram, tikšanās ar dažādiem cilvēkiem, ekskursijas utt.) skolēniem ir palīdzējuši domāt par viņu karjeras iespējām un nākotnes profesiju?

5. diagramma

No 699 izglītojamo atbildēm secināms, ka lielākajai daļai (59%) skolas rīkotie pasākumi ir palīdzējuši vai drīzāk palīdzējuši domāt par viņu karjeru. 34% norādījuši, ka pasākumi drīzāk nav vai nav bijuši noderīgi viņu domām par nākotnes profesiju.

Kādos pasākumos pēdējā gada laikā skolēni ir piedalījušies, kur viņiem mācīja, kā nedarīt pāri citiem?

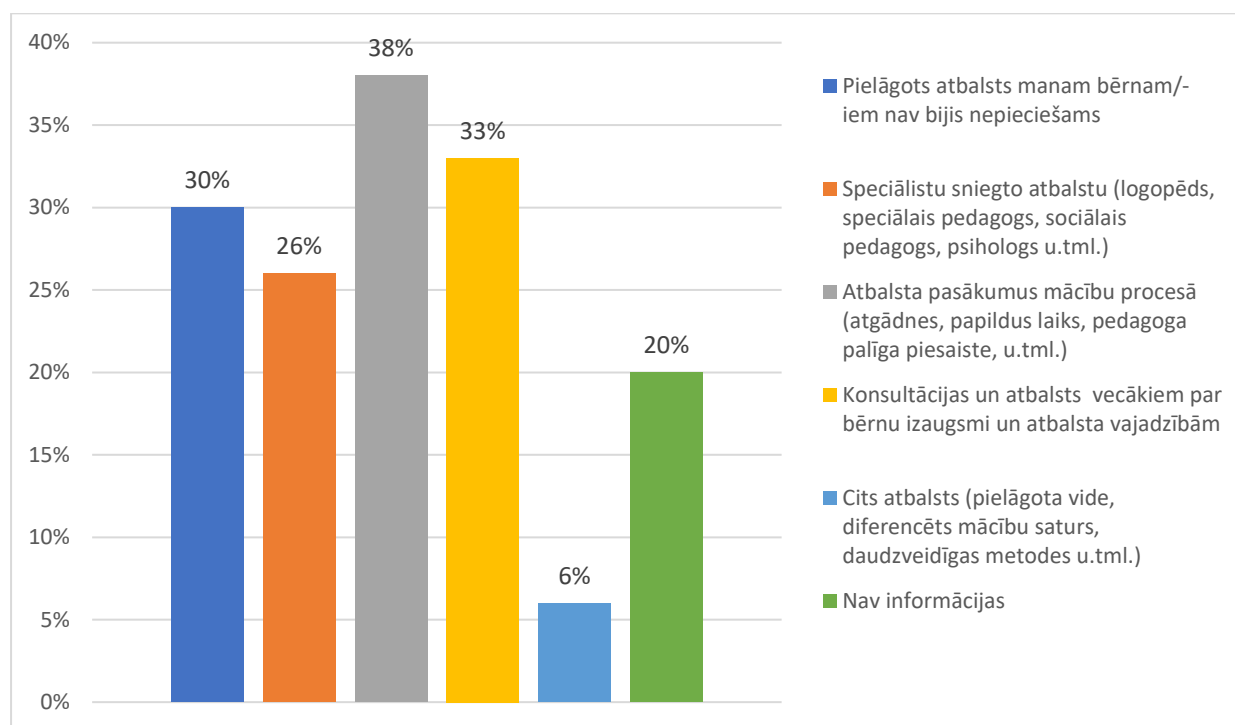

6.diagramma

Šajā jautājumā bija iespējams atzīmēt vairākas atbildes, kopā uz šo jautājumu atbildes snieguši 713 izglītojamie. Sniegtās atbildes liecina, ka visvairāk par to, kā nedarīt pāri citiem, ir runāts klases audzināšanas stundās. To apliecina 81% skolēnu. 27% skolēnu par to ir runājuši citās mācību stundās, 21% dažādu projektu aktivitātēs. Tam seko sarunas ar skolas sociālo pedagogu, psihologu (17%). Izglītības iestādēs tiek izmantotas arī dažādas vieslekcijas, kad uz skolu tiek aicināta kāda sabiedrībā zināma persona, kā arī uz sarunām skolā tiek aicināti pārstāvji no Pašvaldības un/vai Valsts policijas.

2. Izglītojamo vecāku viedokļu apkopojums.

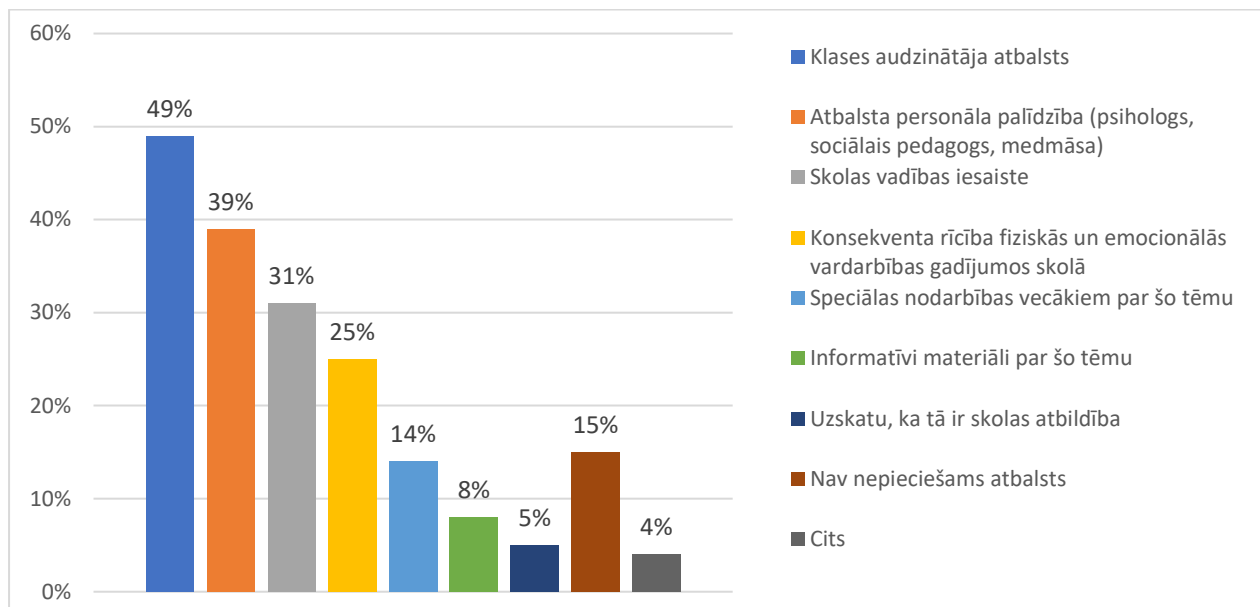
Vai vecākiem ir informācija, kādu atbalstu skola nodrošina viņu bērnam/-iem?

7.diagramma

Šajā jautājumā bija iespējams atzīmēt vairākas atbildes un kopā uz šo jautājumu atbildes snieguši 428 izglītojamo vecāki no visa novada. 38% vecāku norādījuši, ka viņu bērni saņem atbalsta pasākumus mācību procesā, savukārt 26% saņem speciālistu sniegto atbalstu. 33% vecāku saņem konsultācijas un atbalstu par bērnu izaugsmi un atbalsta vajadzībām. 30% vecāku atzīmējuši, ka viņu bērnam/-iem nav bijis nepieciešams nekāda veida atbalsts, savukārt 20% vecāku nezina par savu bērnu atbalsta vajadzībām un/vai tas skolā tiek nodrošināts.

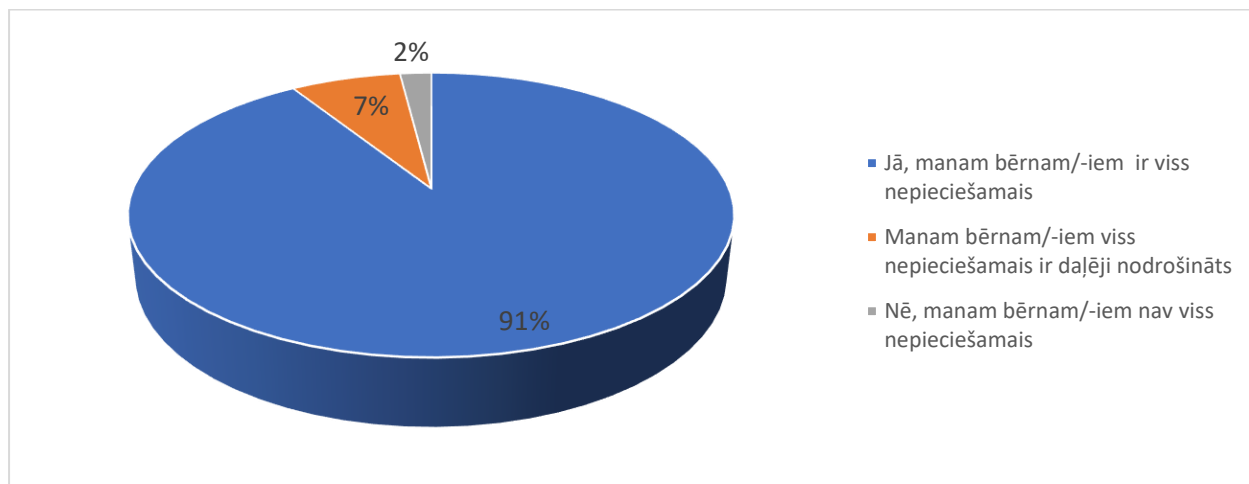
Kāds atbalsts vecākiem būtu nepieciešams, lai varētu palīdzēt savam bērnam/-iem fiziskās/emocionālās vardarbības gadījumos un to prevencijā?

8.diagramma

Uz šo jautājumu atbildes sniedza 368 skolēnu vecāki un bija iespējams atzīmēt vairākas atbildes. Vecāku sniegtā informācija liecina, ka 49% vecāku būtu nepieciešams klases audzinātāja atbalsts, 39% - atbalsta personāla palīdzība. 31% vecāku uzskata, ka skolā būtu nepieciešama konsekventa rīcība fiziskās un emocionālās vardarbības gadījumos, savukārt 21% vēlētos speciālas nodarbības par rīcību, saskaroties ar vardarbību pret bērnu. 15% vecāku atbalsts nav nepieciešams. Vecāku komentāri, kas bija norādīti kā papildinājums atbildēm liecina, ka bērni saskaras arī ar emocionālu vardarbību no skolotāju puses, kas izpaužas kā, piemēram, bļaušana. Tāpat norādīts, ka skolā biežāk nepieciešama psihologa klātbūtne. Viens no vecākiem norādījis, ka skolai vajadzētu vairāk iesaistīties, proti, aicināt un saukt pie atbildības tos vecākus, kuru bērni izdara šāda veida pārkāpumus. Vēl norādīts, ka būtu lietderīgi papildus nodarbības bērniem par fizisko un emocionālo vardarbību un kā rīkoties, saskaroties ar to.

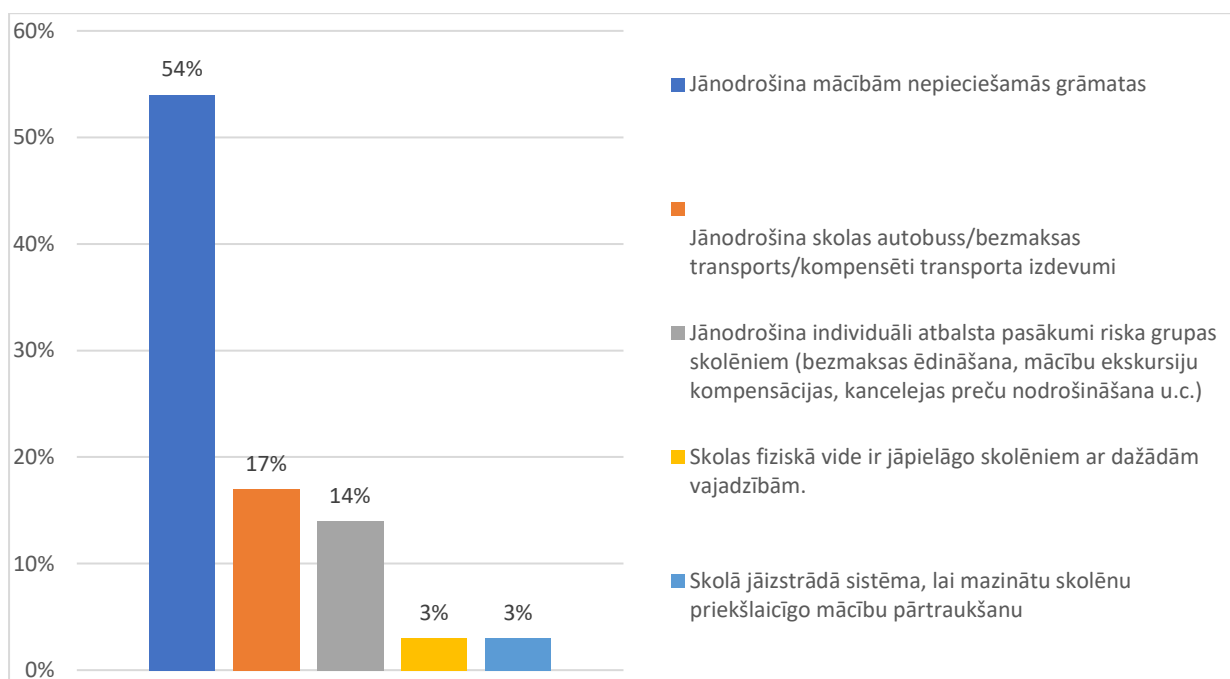
Vai bērnam/-iem ir viss nepieciešamais, lai pilnvērtīgi varētu iesaistīties mācību procesā (iespēja nokļūt turp/no skolas, mācību materiāli, iespēja paēst utt.)?

9.diagramma

Uz šo jautājumu atbildes sniedza 411 izglītojamo vecāki. 91% jeb 375 bērnu vecāki atbildēja, ka viss nepieciešamais bērnam/-iem skolā ir nodrošināts.

Kāds atbalsts vecākiem vēl būtu nepieciešams no skolas vai pašvaldības, lai uzlabotu iespējas viņu bērnam/-iem pilnvērtīgi mācīties?

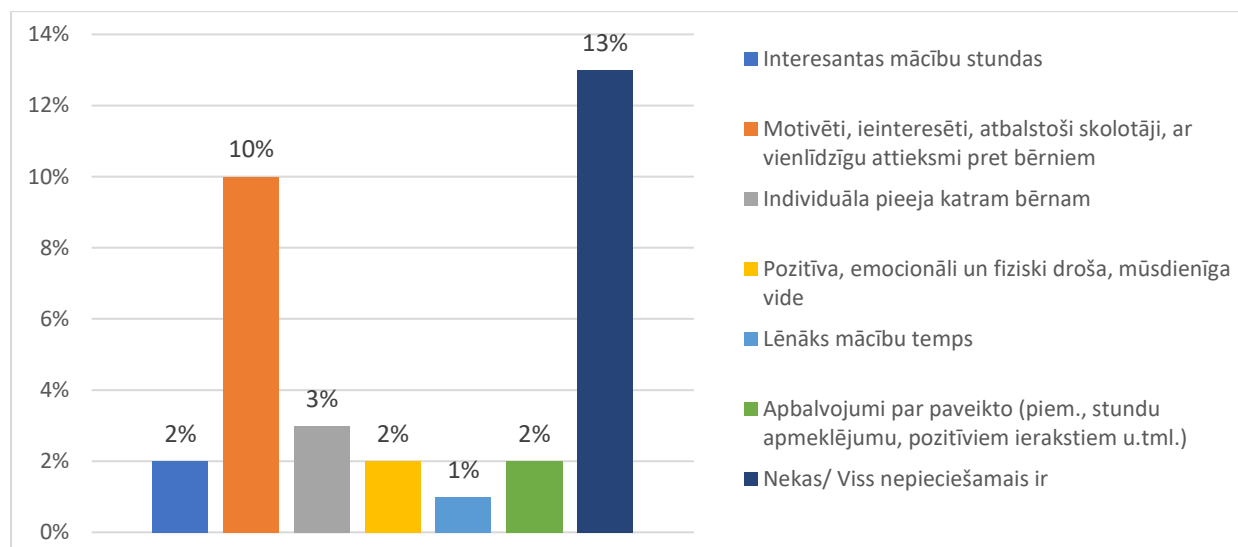

10.diagramma

Šajā jautājumā bija iespējams atzīmēt vairākas atbildes un kopā uz šo jautājumu atbildes snieguši 35 izglītojamo vecāki (tie, kuri uz iepriekšējo jautājumu (9.diagramma) atbildēja, ka viss mācību procesam nodrošināts daļēji vai nav nodrošināts) no 411. 35 izglītojamo vecāku atbildes liecina, ka 54% bērniem nav nodrošinātas visas nepieciešamās mācību grāmatas, 17% nepieciešams bezmaksas transports, 14% atzīmējuši, ka skolas fiziskā vide būtu jāpielāgo

skolēniem ar dažādām vajadzībām. Vecāki norādījuši arī, ka nav pilnīgas izpratnes par to, kurš nodrošina mācību materiālus vizuālajā mākslā.

Kas, vecākuprāt, būtu nepieciešams, lai uzlabotu bērna mācību pieredzi un motivāciju?

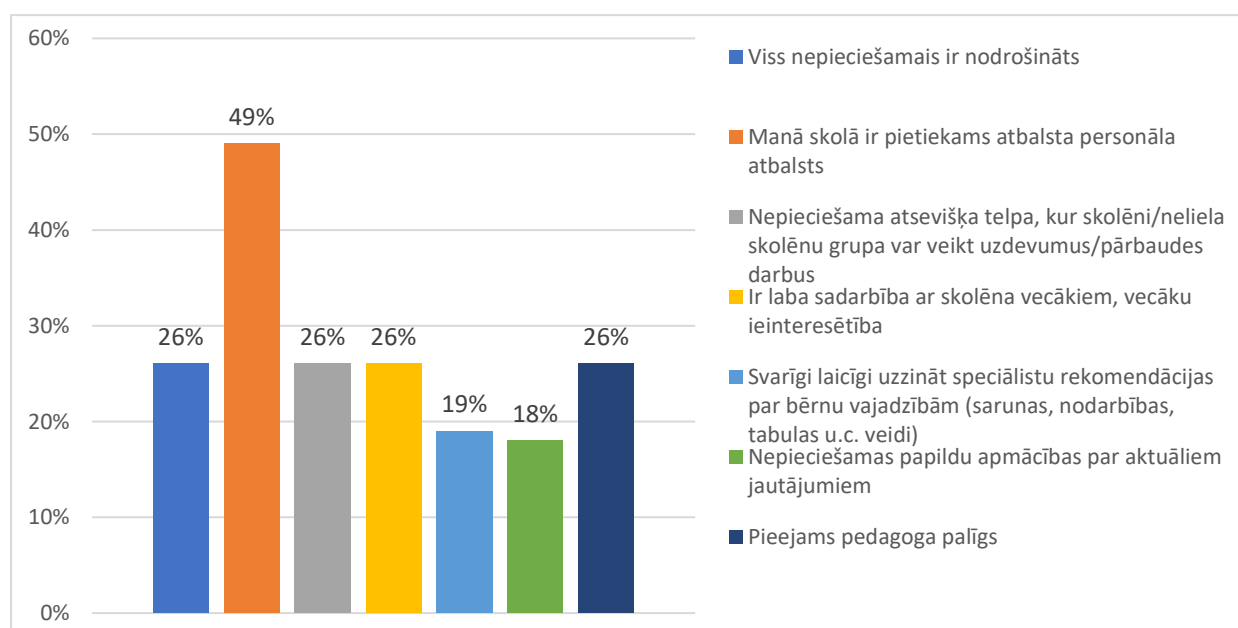

11.diagramma

Uz šo jautājumu atbildes sniedza 368 izglītojamo vecāki un bija iespējams atzīmēt vairākas atbildes. 13% skolēnu vecāku norādīja, uzlabojumi nav nepieciešami, savukārt 10% atzīmējuši, ka nepieciešami motivēti, ieinteresēti, atbalstoši skolotāji, ar vienlīdzīgu attieksmi pret bērniem.

3. Pedagogu viedokļu apkopojums.

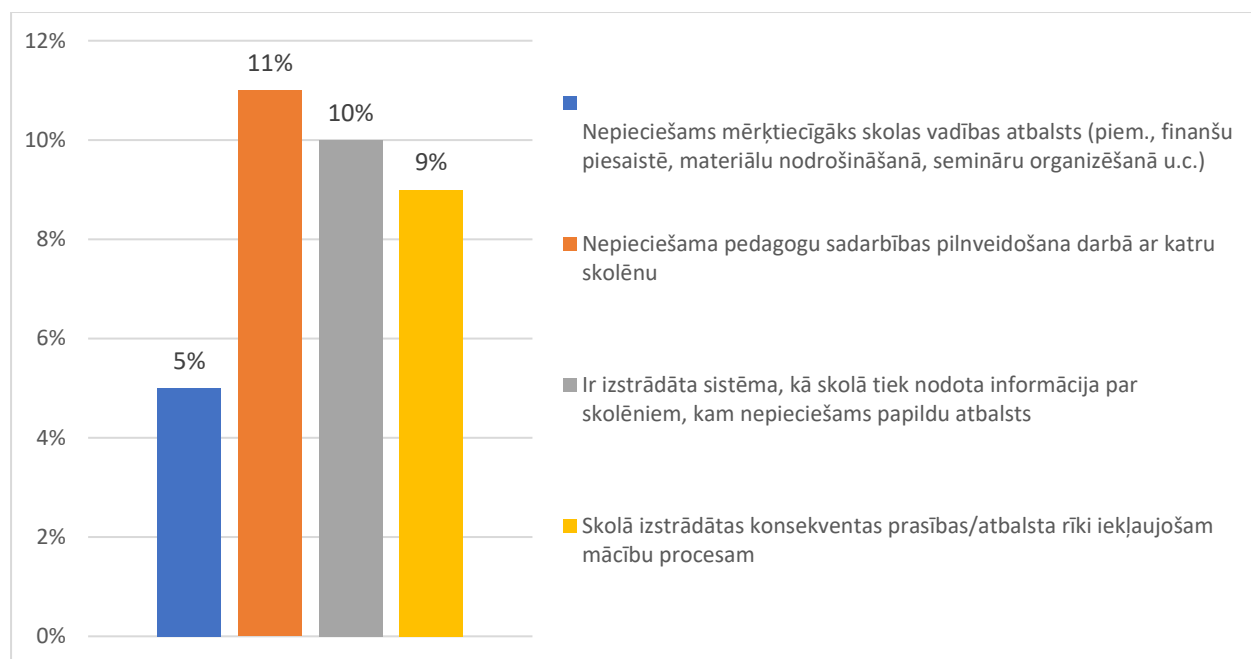
Vai pedagogiem ir pieejami nepieciešamie resursi un atbalsts darbam ar PMP riska bērniem un jauniešiem?

12.diagramma

Uz šo jautājumu atbildes sniedza 149 pedagogi un atzīmēt varēja vairākus variantus. 49% pedagogu atzīmēja, ka skolā ir pietiekams atbalsta personāla atbalsts. 26% pedagogu norādījuši, ka viss nepieciešamais ir nodrošināts, nodrošināts arī pedagoga palīgs. Tikpat atzīmējuši, ka nepieciešama atsevišķa telpa, kur skolēni varētu atsevišķi no klases rakstīt, piemēram, pārbaudes darbus un arī 26% norādīja uz labu sadarbību ar skolēnu vecākiem, vecāku ieinteresētību. Savukārt daļa pedagogu (18%-19%) norādījuši, ka nepieciešamas papildu apmācības par aktuāliem jautājumiem, kā arī svarīgi būt laicīgi informētiem par speciālistu rekomendācijām mācību procesā.

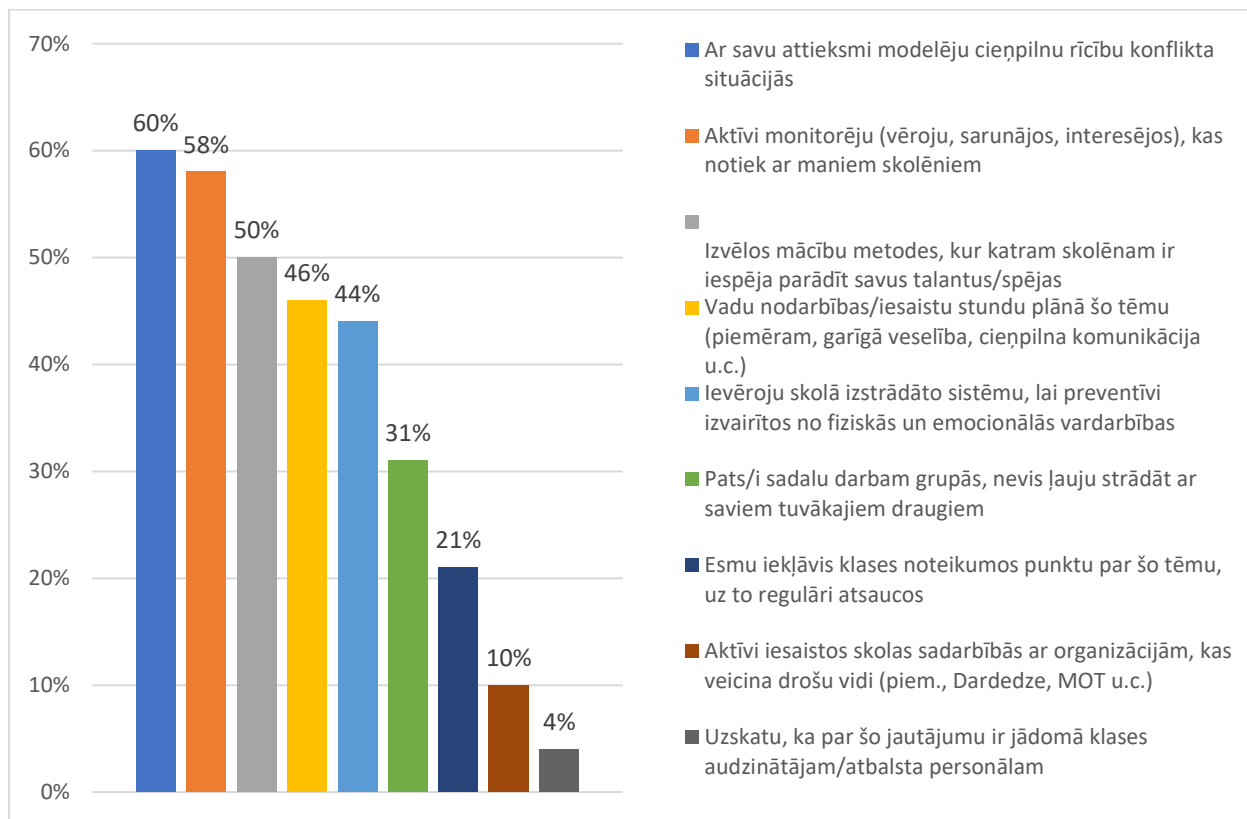
Vai pedagogi saņem pietiekamu atbalstu no skolas vadības un kolēģiem?

13.diagramma

Šajā jautājumā atzīmēt varēja vairākus variantus. No 149 pedagogu atbildēm secināms, ka 11% no viņiem atzīmējuši, ka nepieciešama pedagogu sadarbības pilnveidošana darbā ar katru skolēnu. Līdzīgi (10%) norādīts, ka skolā ir izstrādāta sistēma par to, kā tiek nodota informācija par skolēniem, kuriem nepieciešams atbalsts, tāpat (9%) arī izstrādātas konsekventas prasības iekļaujošam mācību procesam.

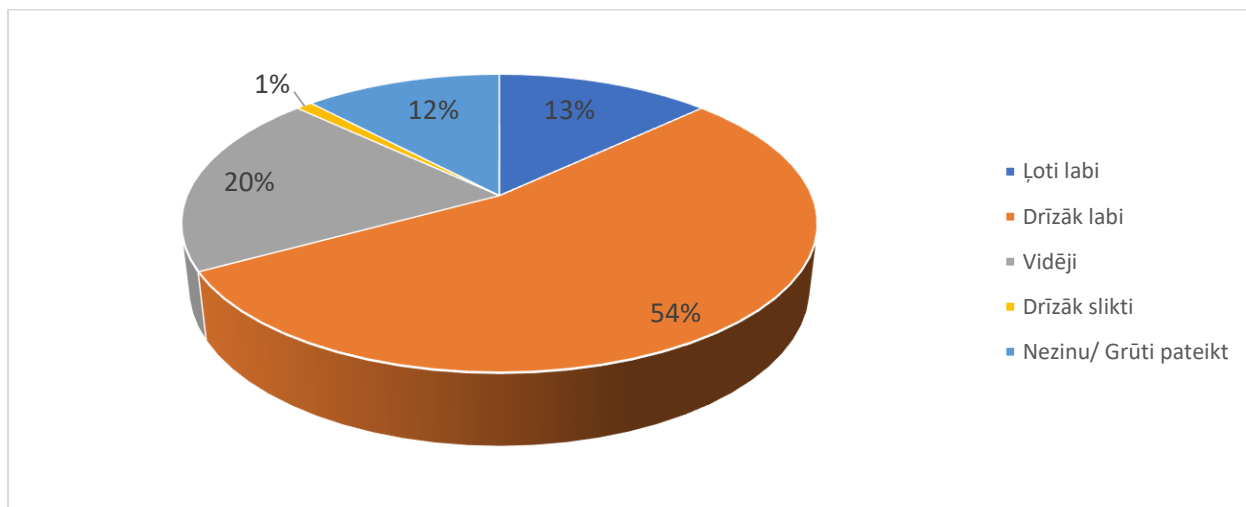
Kādas darbības veic pedagogi, lai preventīvi izvairītos no fiziskās un emocionālās vardarbības starp skolēniem?

14. diagramma

Arī šajā jautājumā bija iespēja atzīmēt vairākus variantus un kopā uz šo jautājumu atbildes sniedza 163 pedagogi. 60% pedagogu ar savu attieksmi ir modelējuši cieņpilnu rīcību konfliktsituācijās, 58% veic monitoringu savās klasēs, 50% izvēlas tādas mācību metodes, lai katram skolēnam būtu iespēja parādīt savus talantus. Pedagogi strādā atbilstoši skolā izstrādātajai sistēmai, lai preventīvi izvairītos no jebkāda veida vardarbības skolas vidē.

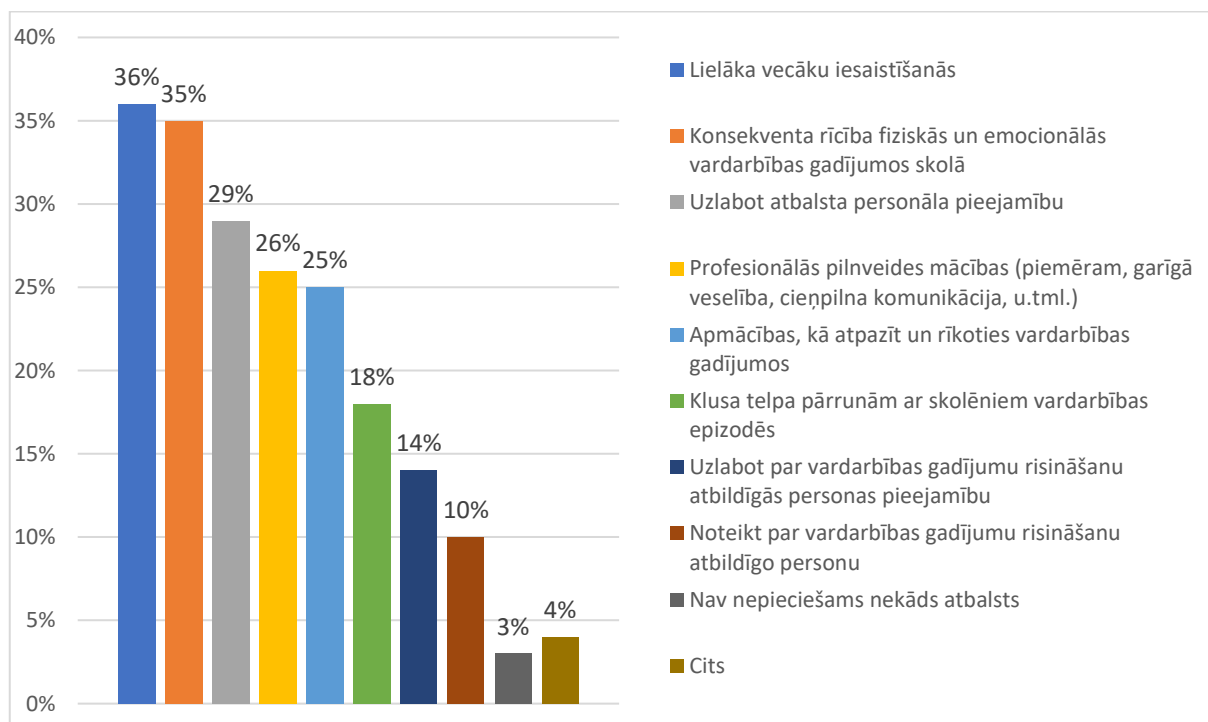
Kā pedagogi vērtē izglītības iestādes paveikto darbu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku mazināšanai?

15.diagramma

No 163 pedagogu atbildēm secināms, ka 54% pedagogu izglītības iestādes paveikto darbu PMP risku mazināšanai vērtē kā drīzāk labu, 13% to vērtē ļoti labi, savukārt 20% pedagogu uzskata, ka skolā darbs PMP risku mazināšanai norit viduvēji. 12% pedagogu par šo jautājumu nav viedokļa. Komentāru sadaļā bija komentārs, kas norāda uz nepietiekamu sadarbību starp priekšmeta skolotāju, vecākiem un skolēnu, jo arvien ir problēma - vecāks palaiž bērnu uz skolu, taču bērns skolā neierodas.

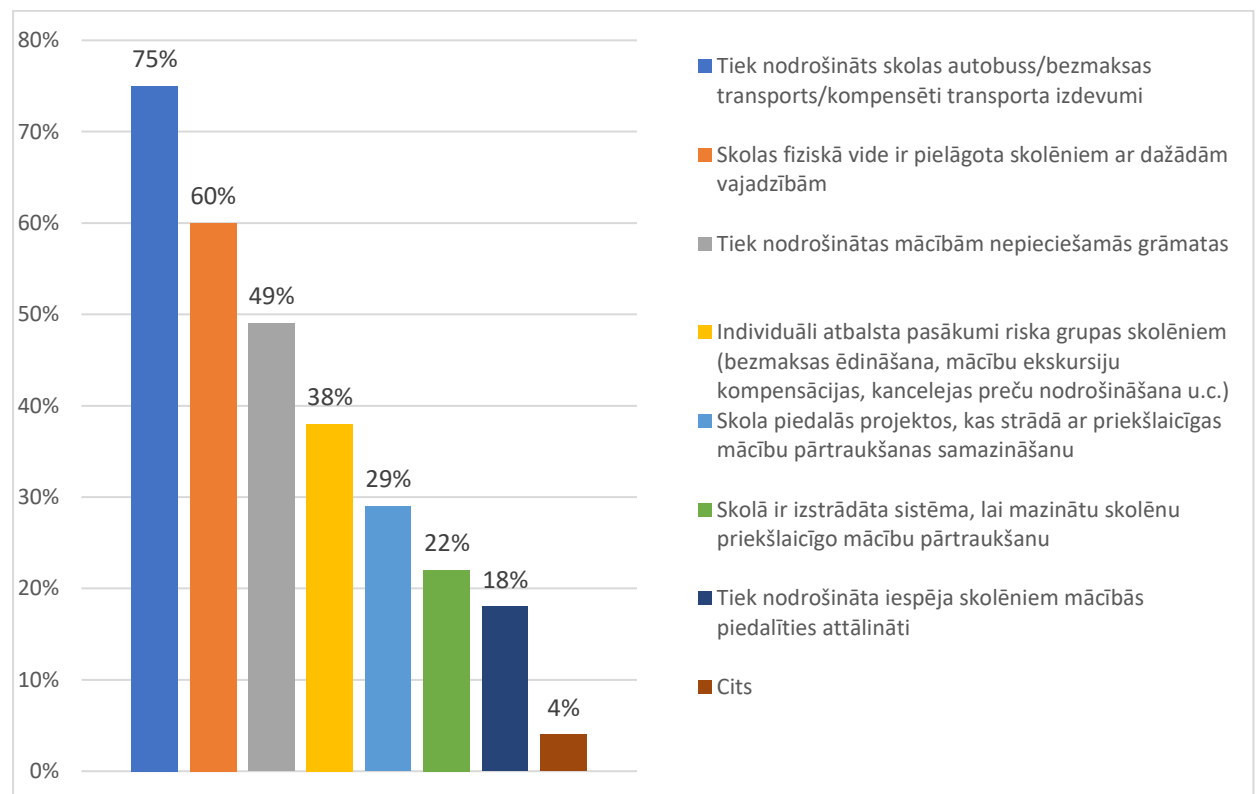
Kāds atbalsts pedagogiem būtu nepieciešams, lai izdotos pēc iespējas veiksmīgāk palīdzēt bērniem fiziskās un emocionālās vardarbības gadījumos?

16.diagramma

Šajā jautājumā bija iespēja atzīmēt vairākas atbildes un uz šo jautājumu atbildēja 163 pedagogi. 36% pedagogu atzīmēja, ka, lai palīdzētu bērniem dažāda veida vardarbības gadījumos, viņi sagaida lielāku vecāku iesaistīšanos. 35% no pedagogiem uzskata, ka vajadzīga konsekventa rīcība vardarbības gadījumos skolā. 29% pedagogu atzīmēja, ka skolās jāuzlabo atbalsta personāla pieejamība. Daļai pedagogu (26%) nepieciešamas profesionālās pilnveides mācības un apmēram tikpat (25%) speciālas apmācības vardarbības atpazīšanai un rīcībai vardarbības gadījumos. Atsevišķi pedagogi norādījuši, ka skolēniem pašiem jāattīsta prasme sevi aizstāvēt, ka vardarbības gadījumi biežāk notiek ārpus skolas, ka vecākiem būtu vairāk jāiesaistās situāciju risināšanā un ka nav skaidri noteiktas funkcijas, ko pilda novada institūcijas.

Kuri no šiem aspektiem veicina izglītības pieejamību skolās?

17. diagramma

Uz šo jautājumu tika saņemtas 164 atbildes un bija iespējami vairāki atbilžu varianti. 75% pedagogu uzskata, ka izglītības pieejamību skolās veicina bezmaksas transports skolēniem. 60% atzīmējuši skolas fiziskās vides pieejamību. 49% pedagogu par veicinošu faktoru uzskata mācību grāmatu nodrošinājumu, savukārt 38% ir norādījuši, ka svarīgi ir individuālie atbalsta pasākumi riska grupas skolēniem, piemēram, bezmaksas ēdināšana, kancelejas preču nodrošināšana u.tml.). Pedagogi kā veicinošus aspektus ir atzīmējuši arī skolas dalību projektos PMP risku mazināšanai un iespēja piedalīties mācībās attālināti.

4. Izglītības iestāžu sniegtās informācijas apkopojums par PMP un sociālās atstumtības riskam pakļauto un priekšlaicīgi mācības pārtraukušo izglītojamo skaitu izglītības iestādēs, kā arī par pieejamajiem un nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem mērķa grupas izglītojamiem.

Gulbenes novada pamatskolas un vidusskolu, kurās tiek realizētas vispārējās izglītības programmas, 2024./2025.m.g. apmeklēja 120 sociālās atstumtības riskam pakļauti izglītojamie. Savukārt PMP riskam pakļauto izglītojamo skaits bija 320. Priekšlaicīgi mācības pārtraukušo izglītojamo 2024./2025.m.g. novada skolās nebija. 17 skolēni pameta mācības novada skolās dzīvesvietas maiņas dēļ un turpina mācības citur.

Izglītības iestādēs pieejamie atbalsta pasākumi mērķa grupas izglītojamiem 2024./2025.m.g.:

Pedagoģiski metodiskais atbalsts

- Individuālie mācību plāni.
- Diferencēti uzdevumi un pielāgots mācību vielas apjoms.
- Pedagoģa palīga iesaiste mācību procesā.
- Individuālās mācību stundas un konsultācijas.

Speciālistu atbalsts

- Sociālā pedagoga, logopēda, karjeras konsultanta konsultācijas.
- Izglītības psihologa atbalsts emocionālo grūtību un intelekta izpētes gadījumā.
- Speciālā pedagoga iesaiste mācību procesa pielāgošanā.
- Medmāsas atbalsts veselības jautājumos.
- Sadarbība ar pašvaldības un valsts institūcijām (piem., Sociālo dienestu, Izglītības pārvaldi).

Sociālais un emocionālais atbalsts

- Klases audzinātāja darbs ar klasi saliedētības un iekļaušanas veicināšanai.
- Ārpusstundu tematiskie pasākumi sociālo prasmju attīstīšanai.
- Pretmobinga programmas un projekti (piem., “Līderis manī”, “KiVa”, “MOT”. “APU”, “STOP 4–7”).
- Individuālas sarunas un konsultācijas ar skolēniem un vecākiem.
- Finansiāls atbalsts noteiktām mērķa grupām (piem., Ukrainas skolēniem).

Ārpusklases un individuālās iespējas

- Pagarinātās dienas grupas jaunāko klašu skolēniem.
- Interesu izglītības pulciņi (māksla, sports, mūzika u.c.).
- Dalība Erasmus+ un citos starptautiskos projektos.

Izglītības iestādēs nepieciešamie atbalsta pasākumi mērķa grupas izglītojamiem (*tādi, kuri nav vai nepieciešami vairāk*):

Speciālistu resursu palielināšana:

- psihologa slodzes palielināšana;
- lielāka speciālā pedagoga iesaiste, īpaši darbā ar skolēniem, kas mācās pēc speciālās izglītības programmām;
- lielāka logopēda slodze.

Individuāls un mācību atbalsts:

- individuālās nodarbības lasītprasmes attīstīšanai;
- mācību priekšmetu konsultācijas;
- diferencētu un pielāgotu mācību uzdevumu nodrošināšana.

Atbalsts personālam un ģimenēm:

- mācības atbalsta personālam un pedagogiem par iekļaujošās izglītības īstenošanu;
- vecāku iesaiste, respektējot speciālistu atzinumus;

- mentoru un pedagoga palīgu piesaiste.

Materiālie resursi:

- finansiāls atbalsts aprīkojuma un speciālo mācību līdzekļu iegādei.

Secinājumi par PMP plāna īstenošanu 2024./2025. mācību gadā un turpmākās rīcības Gulbenes novada pašvaldībā 2025./2026. mācību gadā

Regulāra sadarbība starp institūcijām un dažādu preventīvo un atbalsta pasākumu realizācija liecina, ka PMP plāns tiek aktīvi īstenots un tā īstenošanas uzraudzību veic darba grupa. Ir veikta pedagogu un speciālistu kompetenču pilnveide, tiek nodrošinātas dažādas bērnu un jauniešu attīstības un atbalsta iespējas, notiek regulāra PMP riska bērnu identificēšana un sniegts mērķtiecīgs atbalsts.

Lai gan dažās jomās ir vēl iespējami uzlabojumi, piemēram, nepieciešams palielināt speciālistu resursus un uzlabot vecāku iesaisti, 2024./2025.m.g. nebija reģistrēti priekšlaicīgi mācības pārtraukušie skolēni, kas liecina par veiksmīgu PMP risku mazināšanu.

Galvenās PMP plāna īstenošanas sekmes Gulbenes novada pašvaldībā 2024./2025.m.g.:

- Izveidota darba grupa ar pārstāvjiem no dažādām institūcijām, kas organizē regulāras tikšanās, lai plānotu un īstenotu preventīvus un izglītojošus pasākumus bērniem un jauniešiem.
- Realizēti izglītojoši pasākumi bērnu vecākiem un nodrošināta izglītojamo labbūtības monitorēšana katrā izglītības iestādē ar dažādiem rīkiem un programmām.
- Izglītības iestāžu darbinieku kompetence PMP riska identificēšanā un mazināšanā pilnveidota ar organizētām apmācībām, semināriem un supervīzijām.
- Bērniem un jauniešiem nodrošinātas plašas ārpusstundu aktivitātes, profesionālās ievirzes programmas, karjeras konsultācijas, kā arī iespējas iesaistīties nometnēs un pieredzes apmaiņas projektos.
- Atbalsta speciālistu resurss nodrošināts pastāvīgā līmenī.
- Bērnu un jauniešu drošas, atbalstošas un draudzīgas vides veidošana turpinās, lai mazinātu sociālās atstumtības un priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskus.

Jomas, ko uzlabot nākamajā 2025./2026. mācību gadā:

- Telpu nodrošinājums emociju stabilizēšanai un individuālām sarunām skolās nav pilnīgs — daļā izglītības iestāžu trūkst speciāli iekārtotas telpas, un telpu trūkums ir būtiska problēma.
- Nepieciešamība pēc atsevišķas telpas, kur skolēni (individuāli vai grupās) varētu atsevišķi no klases rakstīt pārbaudes darbus.
- Nepilnīga vecāku iesaiste un informētība par atbalsta iespējām skolā, kā arī nepieciešamība pēc lielākas vecāku līdzdalības vardarbības gadījumu prevencijā un risināšanā.
- Emocionāla vardarbība no skolotājiem, piemēram, bļausana skolā no skolotāju puses, kas negatīvi ietekmē bērnu emocionālo drošību.
- Vispārējas pedagogu līdzatbildības un līdzdalības veicināšana fiziskās un emocionālās vardarbības novēršanā skolā, stiprinot katra skolotāja kompetenci vardarbības atpazīšanā, savlaicīgā reaģēšanā un preventīvo pasākumu īstenošanā, lai novērstu atbildības koncentrēšanos tikai uz klases audzinātāju un atbalsta personālu.

- Nepietiekama atbalsta infrastruktūra krīzes situācijās, tai skaitā elastīgu mehānismu un resursu nodrošināšana specifisku gadījumu risināšanai.

Gulbenes novada pašvaldības pieeja PMP prevencijas īstenošanā ir vērtējama kā aktīva un sistēmiska. Turpmāka uzmanība nepieciešama resursu palielināšanai, vecāku iesaistes stiprināšanai un atbalsta infrastruktūras uzlabošanai, īpaši emocionālās drošības un krīzes situāciju risināšanas jomās.